

Hyvinvointialueen talousarviokehys 2023 toimialueittain

220/02.02.00.00/2022

Aluehallitus 29.09.2022 § 138

Lisätiedot va. Talousjohtaja Ismo Rouvinen, p. 013 330 4506,
ismo.rouvinen@siunsote.fi

Päätösehdotus Hyvinvointialuejohtaja Leivonen Kirsi:

Aluehallitus päättää hyväksyä oheismateriaalina olevan vuoden 2023 talousarviokehysten toimialueittain.

Ympäristöterveydenhuollon osalta talousarviokehys valmistuu muun talousarviovalmistelun yhteydessä. Palkkaharmonisoinnin aiheuttamat mahdolliset lisäkustannukset otetaan huomioon varsinaisen talousarvion valmistelun yhteydessä, jolloin päätetään myös sen mahdollinen vaikutus talousarvion alijäämäisyyteen. Mahdollisten valtion taholta tulevien uusien ohjeistuksien huomioiminen sekä toimialueiden välisten kustannusneutraalien siirtojen ja teknisten korjauksien toteuttaminen on mahdollista tehdä virkakoneiston toimesta viralliseen talousarvioehdotukseen.

Päätös

Käydyn keskustelun jälkeen hyvinvointialuejohtaja muutti päätösehdotustaan seuraavasti:
Aluehallitus päättää hyväksyä vuoden 2023 talousarviokehysten toimialueittain kokouksessa esitetyn liitteen mukaisesti siten, että toimialueiden raameista erotetaan erillinen 13,4 miljoonan euron määräraha palkkaharmonisoinnista aiheutuvien henkilöstömenojen kattamiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon osalta talousarviokehys valmistuu muun talousarviovalmistelun yhteydessä. Palkkaharmonisoinnin aiheuttamat mahdolliset lisäkustannukset otetaan huomioon varsinaisen talousarvion valmistelun yhteydessä, jolloin päätetään myös sen mahdollinen vaikutus talousarvion alijäämäisyyteen. Mahdollisten valtion taholta tulevien uusien ohjeistuksien huomioiminen sekä toimialueiden välisten kustannusneutraalien siirtojen ja teknisten korjauksien toteuttaminen on mahdollista tehdä virkakoneiston toimesta viralliseen talousarvioehdotukseen.

Alia Dannenberg ehdotti, että aluehallitus päättää hyväksyä oheismateriaalina olevan talousarviokehysten toimialueittain tarkennettuna niin, että toimialueiden raameista erotetaan erillinen 13,4 miljoonan euron määräraha, joka kohdennetaan ennakointiin ja ennaltaehkäisyyn ja niihin liittyvien järjestelmien ja toimintatapojen kehittämiseen.

Alia Dannenbergin ehdotusta ei kannatettu.

Hyväksyttiin hyvinvointialuejohtajan muutettu päätösehdotus.

Alia Dannenberg jätti eriävän mielipiteen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että aluehallitus kuuli asiantuntijana talousjohtaja Ismo Rouvista.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jertta Harinen ja Eero Reijonen poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 11.35.

Selostus

Hyvinvointialuelain (611/2021) § 115 mukaan aluevaltuuston on kunkin vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä hyvinvointialueelle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa otetaan huomioon hyvinvointialuekonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä aluevaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Taloussuunnitelma on laadittava siten, että se on tasapainossa tai ylijäämäinen viimeistään toisen talousarviovuotta seuraavan vuoden päättyessä. Taloussuunnitelmassa hyväksytään hyvinvointialueen ja hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Tavoitteiden on toteutettava hyvinvointialuestrategiaa.

Aluehallitus on kokouksessaan 6.6.2022 § 56 päättänyt käynnistää vuoden 2023 talousarvioprosessin. Talousarvioprosessissa talousarvion painopisteiden valmistelu on aikataulutuksen mukaan tapahtunut syyskuussa.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelun lähtökohtana on ollut, että vuosikate on poistojen suuruinen, jolloin hyvinvointialueen ensimmäinen tilikausi päättyisi nollatulokseen. Lisäksi talousarvion valmistelussa on varauduttava mahdolliseen palkkaharmonisoinnin aiheuttamaan vuosittaiseen lisäkustannukseen, jonka toteutumiseen haetaan parhaillaan ratkaisua yhdessä omistajakuntien kanssa keskusneuvotteluissa KT:n ja työntekijäliittojen edustajien kesken.

Valtiovarainministeriön 19.9.2022 julkaiseman rahoituslaskelman perusteella Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen vuoden 2023 yleiskatteellinen valtion rahoitus tulee olemaan 714,3 milj. euroa. Tämä tarkoittaa, että rahoituksen kasvu vuoden 2022 talousarviosta vuoden 2023 talousarvioon eli kasvu Siun soten omistajakuntien vuodelle 2022 antamaan rahoitukseen tulee olemaan noin 59,3 milj. euroa (9,0 %). Valtion rahoitus on siten kasvamassa aikaisempien vuosien jäsenkuntien Siun sotelle myöntämään rahoitustasoon nähden, mutta ei silti riitä kattamaan nykyistä kulukehitystä, sillä Siun soten kuluvan vuoden syntyvän alijäämän ennustetaan vievän valtionrahoituksen kasvusta yli puolet.

Vuoden 2023 talousarviota ja investointisuunnitelmaa on valmisteltu aluehallituksen strategisten linjausten mukaisesti. Ensi vuoden talousarvion valmistelun lähtökohtia ovat olleet ns. nollatuloksen tavoitteleminen, joka tarkoittaa vuosikatteen merkittävää parantamista kuluvan vuoden tasosta poistojen suuruisiksi. Jos palkkaharmonisointineuvotteluun tulee ratkaisu kuluvan syksyn aikana, niin tämä tarkoittaa henkilöstökulujen merkittävää kasvua vuodelle 2023, mutta vastaavaa tulo-rahoitusta valtiolta tähän ei ole tulossa, joten palkkaharmonisoinnin realisoituessa strateginen linjaus on, että vuoden 2023 talousarvio valmistellaan lisäkustannusten verran alijäämäiseksi. Vastaavasti vuosi 2024 valmistellaan siinä tapauksessa saman verran ylijäämäiseksi, koska siirtyvistä kustannuksista johtuva valtion rahoituksen kasvu on kohdentumassa vasta vuodelle 2024.

Tulevan talousarvion valmistelun lähtökohtana on pidetty Siun soten kuluvan vuoden talousarviota. Talousarviosta on erotettu tärkeimpiä tekijöitä omiksi kokonaisuuksiksi, joiden sisällöstä on käyty keskustelua johtoryhmän sekä luottamusjohdon kanssa hyvinvointialuejohtajan johdolla. Tulevalle vuodelle on arvioitu palkankorotusten ja inflaation vaikutuksia, joiden suuruus on noin 21,3 milj. euroa. Kuntayhtymän toimialueiden kanssa on käyty vuosineuvottelut keväällä 2022, joissa toimialueet ovat esittäneet pääasiassa lakisääteisiä uusia tehtäviä sekä palvelutarpeen muutoksia, joiden vaikutus on noin 14,7 milj. euroa. Lisäksi talousarvion valmistelussa on huomioitu inflaatiokehityksestä poikkeavien erien sekä rahoituskulujen ja poistojen kasvua, joiden vaikutus on noin 34,1 milj. euroa.

Yhtenä merkittävänä erilliskohteena talousarvion valmistelussa ovat olleet strategiset painopisteet. Valmistelu tämän sektorin osalta on tehty erityisesti aluehallituksen asettaman valmisteluryhmän kanssa. Valtio on kohdentanut 22,5 mrd. euron kokonaisrahoituksestaan noin 275 milj. euroa uusiin tai laajentuviin hyvinvointialueiden tehtäviin. Laskennallisesti rahoituksen suhteen tarkasteltuna tästä Pohjois-Karjalan osuus olisi noin 9,8 milj. euroa. Poliittisen valmistelun tuloksena näistä tehtävistä on muodostettu strategisia painopisteitä, joilla yleiskatteellista rahoitusta kohdennetaan toimialueille. Kohdentaminen on tapahtunut toimialueiden vuosineuvotteluvaiheissa hyödyntäen siten, että strategisten painopisteiden euromäärä on laskennallisen 9,8 milj. euron mukainen.

Koska vuoden 2023 talousarvion on oltava aluehallituksen linjausten mukaan tasapainossa, se tarkoittaa talouden tavoiteohjelman valmistelua. Talouden tavoiteohjelma halutaan valmistella siten, että vuosikatetta nostetaan asteittain, jolloin arviolta vuonna 2026 olisi mahdollista saada uutta lainanottovaltuutta ensimmäisen kerran ja tästä eteenpäin investointisuunnitelmien toteuttaminen on jälleen mahdollista. Vuosikatteen nostaminen on välttämätöntä myös muun talouden tasapainottamiseksi. Tässä henkilöstön toimintaa kehittävä työote on merkittävässä asemassa, jotta saavutamme tasapainotetun palvelutuotannon toimintaa jatkuvasti parantaen.

Talousarviokehityksen hyväksymisen jälkeen toimialueet valmistelevat omien organisaatioidensa talousarvion lokakuussa. Valmistelun aikana

saatetaan joutua tekemään toimialueiden välisiä kustannusneutraaleja määrärahasiirtoja. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon ensi vuoden rahoitus määräytyy vasta myöhemmin syyskuussa, joten lopullinen talousarvio 2023 tulee marraskuun lopulla aluehallituksen ja joulukuussa aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Hyvinvointialueen vuoden 2023 talousarviokehys toimialueittain viiteaineistona.